

Datum: 18.05.2022

Prva objava:

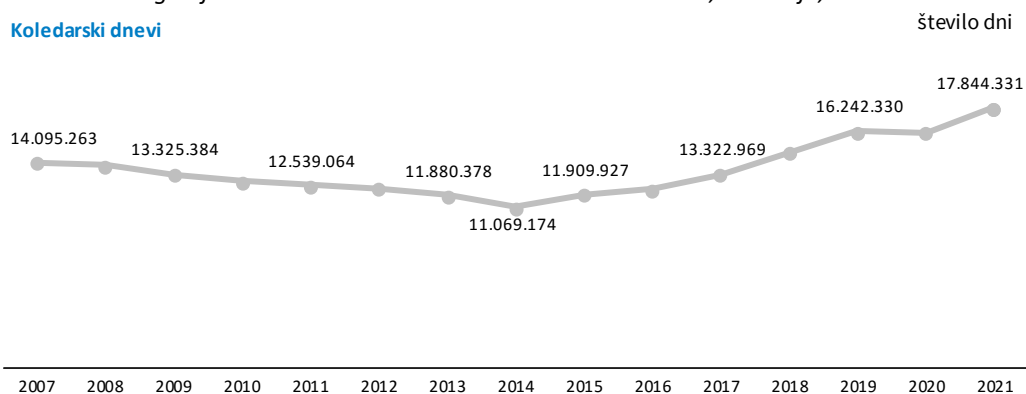
BOLNIŠKA ODSOTNOST V LETU 2021

Kratek povzetek

V 2021 se je večina kazalnikov bolniške odsotnosti povišala – v povprečju je bilo izgubljenih več koledarskih dni, odsotnih je bilo več zaposlenih, ki so bili odsotni tudi večkrat v letu, vendar pa je posamezna odsotnost trajala krajši čas, če vrednosti primerjamo z letom 2020.

Zaradi bolniške odsotnosti je bilo izgubljenih 17.844.331 koledarskih dni, kar predstavlja 5% bolniško odsotnost zaposlenih v letu 2021.

Slika: Število izgubljenih koledarskih dni zaradi bolniške odsotnosti, Slovenija, 2021

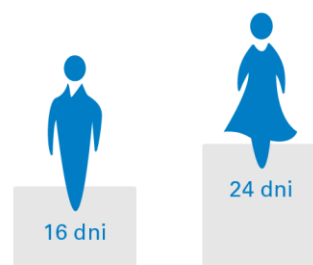
Viri: Evidenca začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih vzrokov (NIJZ 3)

Ženske so bolniško odsotnost koristile večkrat, vendar za krajše časovno obdobje, kot moški. V povprečju so bile tako v letu 2021 za delo nezmožne povprečno 24 koledarskih dni, med tem ko so bili moški nezmožni za delo približno 8 dni manj.

Slika: Izgubljeni koledarski dnevi na zaposlenega zaradi bolniške odsotnosti, Slovenija, 2021

Izgubljeni koledarski dnevi na zaposlenega (IO)

Moški	16 dni
Ženske	24 dni
Skupaj	19 dni

Viri: Evidenca začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih vzrokov (NIJZ 3)

V povprečju je posamezna bolniška odsotnost trajala 19 dni. V nižjih starostih je bila posamezna odsotnost krajša, v višjih starostih pa je posamezna odsotnost trajala dlje časa.

Slika: Najpogostejši vzroki za bolniško odsotnost po posameznih starostnih obdobjih, Slovenija, 2021

Viri: Evidenca začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih vzrokov (NIJZ 3)

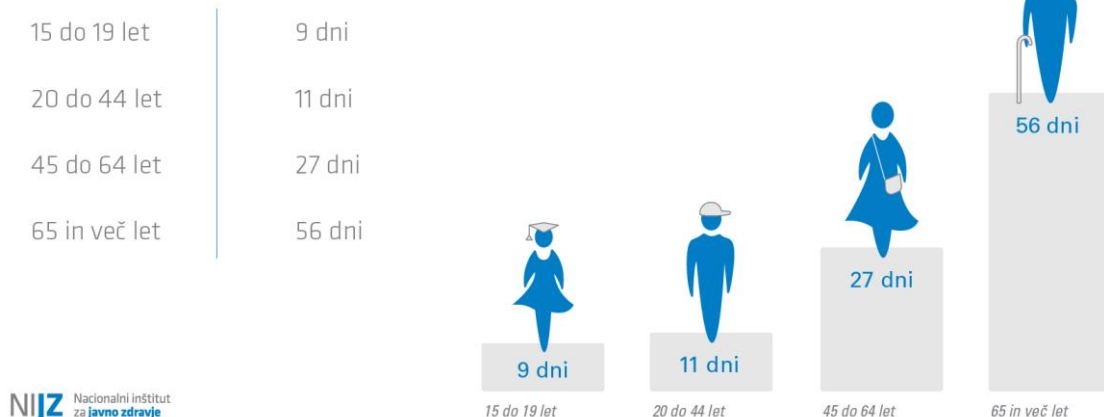
V starosti med **15 in 19 let** je bilo bolniške odsotnosti manj, odsotnosti so bile manj pogoste in so trajale krajši čas. Posamezna bolniška odsotnost je v tej starosti v povprečju trajala 9 dni (R). Odsotnosti z dela so bile v večini posledica nalezljivih bolezni ter poškodb in zastrupitev.

V starostnem obdobju med **20 in 44 leti** je bilo značilno visoko število primerov bolniških odsotnosti na 100 zaposlenih, ki so povprečno trajale 11 dni (R). Poleg nalezljivih bolezni ter bolezni kostno mišičnega sistema so bile odsotnosti posledica starševstva – to je bolezni povezane z nosečnostjo in porodom ter odsotnost zaradi nege otrok.

V višjih starostih, med **45 in 64 leti** se povečuje tudi povprečno trajanje posamezne odsotnosti. V povprečju so zaposleni v tem starostnem obdobju ob vsaki bolniški odsotnosti manjkali 27 dni (R). Odsotnosti so posledice bolezni kostno mišičnega sistema ter poškodb in zastrupitev.

Slika: Povprečno trajanje ene odsotnosti z dela, Slovenija, 2021

Povprečno trajanje ene odsotnosti (R)

Viri: Evidenca začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih vzrokov (NIJZ 3)

V najvišjih starostih, 65 let in več, se podaljšuje trajanje posamezne odsotnosti, hkrati pa je bolniško odsotnih manj zaposlenih kot v nižjih starostih. V povprečju je bilo 38,6 primerov bolniških odsotnosti na 100 zaposlenih (IF), posamezna odsotnost pa je trajala 56 dni (R). Glavne vzroke odsotnosti gre iskati med boleznimi kostno mišičnega sistema, rakavimi obolenji ter boleznimi srca in ožilja.

Opis zbirke podatkov ali raziskave

Namen zbirke je spremljanje in analiziranje vzrokov in drugih značilnosti začasne odsotnosti z dela. Vir podatkov je Potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela, BOL, ki ima zakonsko podlago v Zakonu o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva, NIJZ 3. Obrazec Potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela (Potrdilo) se izdaja v enem izvodu in služi kot potrdilo plačniku za nadomestilo osebnega dohodka. Istočasno se zbirajo podatki tudi za statistične raziskave, ki se v predpisani obliki zapišejo v digitalni zapis .

Začasna odsotnost z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov se v enakem pomenu opisuje tudi z izrazi absentizem, zdravstveni absentizem, bolniški stalež, bolniška odsotnost.

- **Primer** bolniške odsotnosti z dela je zaključen neprekinjen bolniški stalež v opazovanem letu za eno diagnozo, ne glede, kdaj se je bolniški stalež začel.
- **Število izgubljenih koledarskih dni** vključuje vse dnevne odsotnosti z dela za eno zaključeno diagnozo v opazovanem obdobju.
- **Odstotek bolniškega staleža (%BS)** je odstotek izgubljenih koledarskih dni v opazovanem letu.
- **Indeks onesposabljanja (IO)** je število izgubljenih koledarskih dni na enega zaposlenega delavca na leto.
- **Indeks frekvence (IF)** je število primerov odsotnosti z dela zaradi bolniškega staleža na 100 zaposlenih v enem letu.
- **Resnost (R)** je povprečno trajanje ene odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodbe ali drugega zdravstvenega vzroka.

Opomba: Vsi izračuni, objavljeni na NIJZ podatkovnem portalu se nanašajo na polni delovni čas. Podrobnejši podatki o bolniški odsotnosti zaposlenih prebivalcev v Sloveniji, za leto 2021 ter daljše časovne vrste, so objavljeni na NIJZ Podatkovnem portalu (Zdravstveno stanje – Bolniški stalež).

Pravna podlaga za zbiranje podatkov:

Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/00, 47/15, 31/18, 152/20 - ZZUOOP, 175/20 - ZIUOPDVE, 203/20 - ZIUPOP DVE, 112/21 - ZNUPZ, 206/21 - ZDUPŠOP)

Zakon o državni statistiki ZDStA (Uradni list RS, št. 45/95 in 9/2001),

Uredba (ES) št. 1338/2008 Evropskega parlamenta in sveta z dne 16. decembra 2008 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z javnim zdravjem ter zdravjem in varnostjo pri delu.

Uporabne povezave:

- [Podrobnejša metodološka pojasnila](#)
- [NIJZ Podatkovni portal](#)
- [Zdravje v občini](#)
- [Letopis](#)